

Dosarul nr. 3ra-147/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Andrei Rusnak,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Andrei Rusnak împotriva Inspectoratului General al Poliției și a lui Veaceslav
Păun cu privire la restabilirea dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de către Andrei Rusnak,

c o n s t a ț ă:

La 2 ianuarie 2019, Andrei Rusnak a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului General al Poliției și a lui Veaceslav Păun cu privire la
restabilirea dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 17 decembrie 2018 a
înregistrat la Inspectoratul de Poliție Centru petiția nr. R-1985/18, în care a comunicat
faptele desfășurării activității de antreprenariat presupus neautorizat la mai multe
adrese din sect. Centru. În petiție a solicitat în temeiul prevederilor Legii privind
accesul la informație, informația privind rezultatele adresării despre: data întocmirii a
procesului-verbal cu privire la contravenție; numărul procesului verbal cu privire la
contravenție; adresa contravenției; articolul din Codul contravențional și mărimea
sanțiunii aplicate; numele agentului constator; în cazul lipsei încălcărilor la adresa
respectivă să-i comunice faptul prezenței actelor permissive - numărul, termenul
valabilității, organul emitent; să fie examinate și să fie expuse toate adresele; refuzul
de a-i îndeplini solicitările să fie motivat.

A menționat că, la 19 decembrie 2018 a fost semnat răspunsul (actul nr. R-
1985/18, executorul acestuia fiind Veaceslav Păun, persoana publică al Inspectoratului
de Poliție Centru, în care din motive necunoscute nu au fost prezentate (comunicate)
rezultatele concrete ale examinării (nu a fost prezentată informația solicitată). A fost
comunicată doar informația cu caracter general, precum că au fost întocmite procese

verbale cu privire la contravenție în temeiul art. 263 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă.

În opinia reclamantului, neprezentând informația solicitată, executorul a ignorat avertizarea acestuia asupra faptului, că va ataca neprezentarea informației cerute, ceea ce denotă că a acționat cu intenție. Deși, la caz a avut loc neprezentarea informațiilor solicitate.

A afirmat că, Veaceslav Păun în calitate de angajat al Inspectoratului de Poliție Centru, prin acțiunile sale a încălcat prevederile legislației și i-a lezat dreptul la informație. Conform legislației, acțiunile au caracter intenționat dacă persoana își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Tot, legislația stipulează că, persoana cu funcție de răspundere este pasibilă de răspundere în cazul folosirii intenționate a atribuțiilor sale, contrar obligațiilor de serviciu și neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Reclamantul a susținut că este dovedit caracterul intenționat al acțiunilor (inacțiunii) pârâtului, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, ceea ce s-a manifestat în neexercitarea prevederilor legislației. Așadar, acțiunile furnizorului de informații, au fost neligitime și însoțite cu mai multe încălcări ai prevederilor legale.

A precizat că, acționarea în instanța de judecată și solicitarea reparării pagubei morale, nicidecum nu urmărește scopul îmbogățirii fără justă cauză, pentru că în petiția nr. R-1985/18 din 17 decembrie 2018, el a atenționat că, faptul neprezentării informației îl va ataca în judecată.

A notat că a întreprins toate măsurile pentru a evita litigiul, iar cerințele formulate în acțiune nu constituie un abuz de drept, precum și existența prejudiciului moral se datorează prin neoferirea informațiilor oficiale cerute de cetățean, de faptul că a fost nevoit să se adreseze instanței de judecată pentru protecția drepturilor. A fost nevoit să cheltuiască timpul personal pentru a se deplasa la instanța de judecată, pentru a-și proteja drepturile sale.

Andrei Rusnak a explicat că comportamentul și atitudinea abuzivă a autorității publice avea caracter intenționat. Acțiunile ilegale intenționate ale autorității publice le interpretează ca o știrbire a onoarei și demnității sale. Lezarea drepturilor cetățenești, examinarea necorespunzătoare a petiției, constituie o desconsiderare a personalității sale. Este profund indignat că o petiție adresată de către un cetățean în modul prevăzut de lege, este examinată cu dispreț, cerințele fiind nesatisfăcute, neexamine și ignorate. Simțul nedreptății, cauzat de desconsiderarea normelor de drept, i-a provocat suferințe psihice, iar îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu din partea funcționarului public, i-a cauzat încălcarea normelor de drept, fapt care i-a lezat onoarea și demnitatea ce constituie un argument în plus pentru a cere repararea prejudiciului moral.

A invocat că cerința privind repararea prejudiciului moral este una legală și nicidecum nu reprezintă o tentativă de a se îmbogăți fără justă cauză, pentru că în art. 1422 din Codul civil legiuitorul garantează repararea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, atunci când persoanei i se încalcă drepturile ei personale nepatrimoniale, iar dreptul de a avea accesul la informație este un drept personal

nepatrimonial. Acest fapt al ignorării constituie un argument în plus pentru solicitarea reparării pagubei cauzate care s-ar dispune nu doar recunoașterea dreptului pretins, dar și repararea prejudiciului astfel cauzat prin acțiunile - inacțiunile autorității publice prin obligarea acesteia de a compensa prejudiciul moral și cheltuielile suportate de către cetățean, al cărui drept a fost încălcat, din care motiv, a considerat că, atît instituția cît și funcționarii publici trebuie să poarte răspunde a față de societate civilă și prin echivalent bănesc.

Andrei Rusnak a solicitat restabilirea dreptului la informație lezat și încasarea prejudiciului moral în mărime de 1 000 de lei.

Prin hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Andrei Rusnak.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Andrei Rusnak.

Pentru a decide astfel, instanțele inferioare au reținut că prin scrisoarea nr. R-1985/18 din 19 decembrie 2018, Inspectoratul de Poliție a dat răspuns la petiția lui Andrei Rusnak, respectiv, în acest sens se constată că, nu a fost lezat dreptul lui Andrei Rusnak privind accesul la informație.

Instanțele de judecată au notat că, în răspunsul pârâtului/intimatului din 19 decembrie 2018, petiționarul a fost informat la faptul că, pentru a face cunoștință cu materialele acumulate în cadrul examinării petiției se poate adresa în secretariatul Inspectoratului de Poliției Centru de pe str. Bulgară, 40, mun. Chișinău.

Instanțele ierarhic inferioare au conchis că, Inspectoratul General al Poliției ca furnizor de informații, a întreprins toate măsurile stabilite de lege, în limitele atribuțiilor și potrivit restricțiilor stabilite de lege.

La data de 25 noiembrie 2019, Andrei Rusnak a depus recurs, fiind completat ulterior prin cererea de recurs din 26 noiembrie 2019, împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că este eronată și aprecierea instanței de judecată precum că în speță se contestă conținutul răspunsului Inspectoratului General al Poliției, or, de fapt, se contestă ce informație nu a fost prezentată, adică faptul prezentării incomplete a informației solicitate. Respectiv, această apreciere este în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A explicat că, instanța de apel a confundat noțiunile „petiție” și „solicitare informației”, prin ce a denaturat obiectul și sensul cererii de chemare în judecată.

A mai adăugat că argumentul instanței ierarhic inferioare precum că a avut posibilitate de a lua cunoștință de materialele solicitate este contrară prevederilor legislației în vigoare.

A relatat că, instanțele de judecată au ignorat înscrisurile prezentate, nu le-au examinat și nici nu s-au expus asupra lor, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, precum și la încălcarea dreptului său fundamental la informație.

Totodată, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a apreciat arbitrar probele, nu a examinat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În drept, și-a întemeiat recursul în baza dispozițiilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a), b), c), alin. (4) din Codul de procedură civilă, art. 244 alin. (1), art. 245 alin. (1), art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ.

Recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii.

Prin referința depusă la data de 30 decembrie 2019 Inspectoratul General al Poliției a solicitat ca recursul depus de Andrei Rusnak să fie declarat inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1), 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 25 septembrie 2019, iar conform avizului de recepție/livrare recurentul a recepționat-o la 29 octombrie 2019.

Prin urmare, recursul depus de către Andrei Rusnak la data de 25 noiembrie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Andrei Rusnak nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod

direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Andrei Rusnak asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Andrei Rusnak, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Andrei Rusnak se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu